

Vaikuttavuuskeskuksen toiminnan arviointi ja vaikuttavuustietotarpeet 2025

Kysely hyvinvointialueille ja muille
Vaikuttavuuskeskuspilottiin osallistuville
17.2.2025 - 10.3.2025

**Euroopan unionin
rahoittama**
NextGenerationEU

Vaikuttavuuskeskus

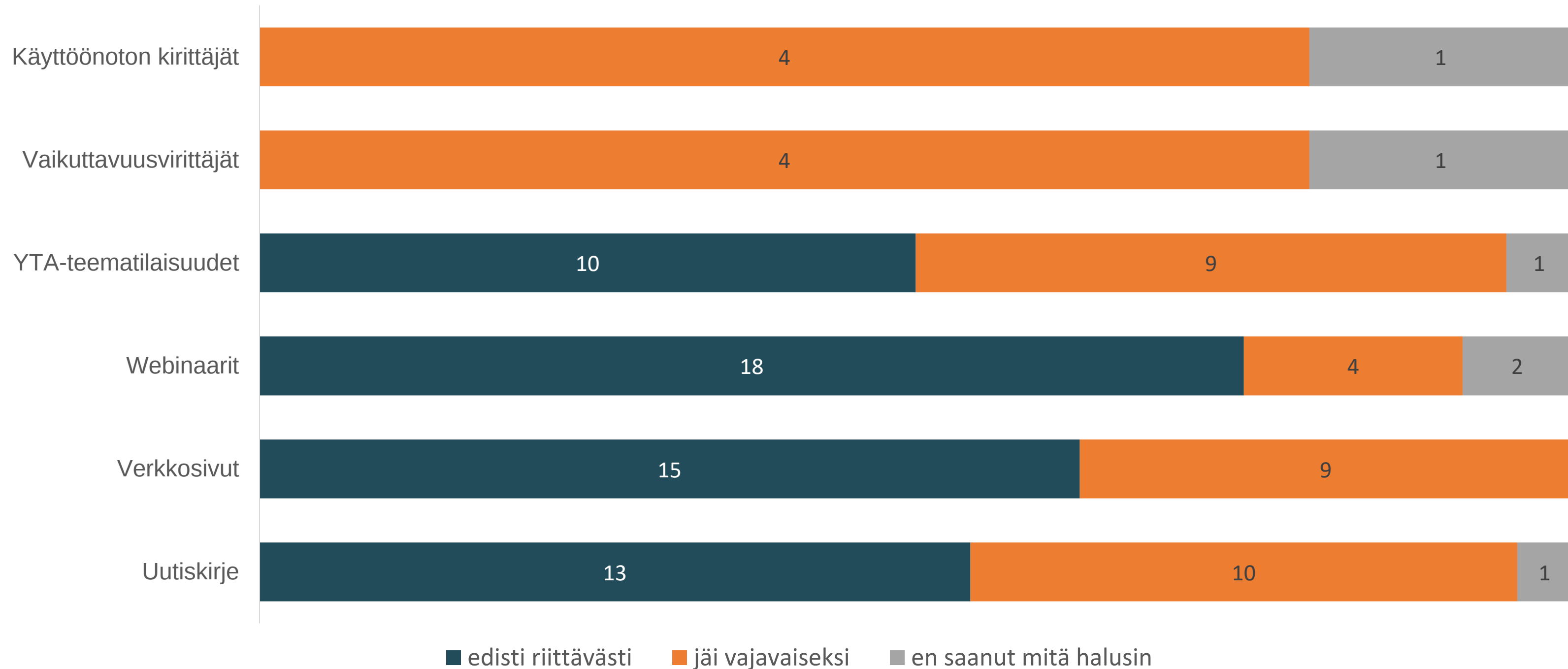
Kyselyn tavoite, tarkoitus ja kohderyhmä

- Kyselyn avulla koottiin **hyvinvointialueiden kokemuksia Vaikuttavuuskeskuspilotin toiminnasta sekä kansallisia vaikuttavuustietotarpeita.**
- Kysely lähetettiin hyvinvointialueiden johtoryhmille, vaikuttavuudesta vastaaville, tietojohdamisen yksiköihin sekä Vaikuttavuuskeskuspilotin toimintaa osallistuneille.
- Vastauksia saatiin 21/23 alueelta (hyvinvointialueet, HKI & HUS). Vastaajia yhteensä 42 kpl.

Kyselyn tulokset yhteenveto

1. Vaikuttavuuskeskuksen hyödyt ovat realisoituneet osin jo hankeaikana
2. Vaikuttavuuskeskuksen suunnitellut tehtävät vastaavat hyvinvointialueiden tarpeita

4. Arvioi Vaikuttavuuskeskuspilotin toiminnan hyödyllisyyttä oman työsi kannalta (lkm niistä, jotka ovat osallistuneet toimintaan)

**Euroopan unionin
rahoittama**
NextGenerationEU

Vastaajien arvio Vaikuttavuuskeskuspilotin toiminnan hyödyllisyydestä

HYÖDYT

- **Mahdollisuus keskustella ja vaihtaa ajatuksia** asiasta Vaikuttavuuskeskuksen ammattilaisten kanssa
- Vaikuttavuuskeskuksen kautta saadut **lisäkontaktit** ja tiiviimpi yhteistyö hyvinvointialueiden kanssa. Lisäksi yhteistyö STM:n, THL:n ja itse Vaikuttavuuskeskuksen kanssa.
- **Kansallisen verkoston luominen**
- **Kansallisesti yhteen koottua tietoa ja sen jakaminen**
- **Vaikuttavuustiedon esiin tuomista tarpeita vastaavasti** niin terveydenhuollon, sosiaalihuollon kuin hyvinvoinnin edistämisen kannalta
- **Todellinen hyöty tulee esiin ajan saatossa**

KEHITETTÄVÄÄ/HUOMIOITAVIA SEIKKOJA

- Tällä hetkellä jokainen hyvinvointialue työstää **erilaista ohje- ja koulutusmateriaalia**. Nämä voisi **pohjustaa yhteiseen kansalliseen tietoon**.
- Kiinteämpi **yhteistyö sekä tiedottamisen** kehittäminen ja keskittäminen.
- **Näkyvämmäksi** arjen toiminnassa.
- **Vaikuttavuus-käsitteen** määrittäminen ja kirkastaminen, ettei sitä nähdä synonyymiksi halvemalla tekemiselle.
- **Organisaatiot eivät ole valmiita** tämän hetken taloustilanteessa miettimään vaikuttavuutta ja kustannusvaikuttavuutta.
- Vaikuttavuuskeskuspilotin **mandaatti on epäselvä** ja toiminta jäänyt irralliseksi pysyvistä rakenteista. Näiden selventäminen nostaisi merkitystä.

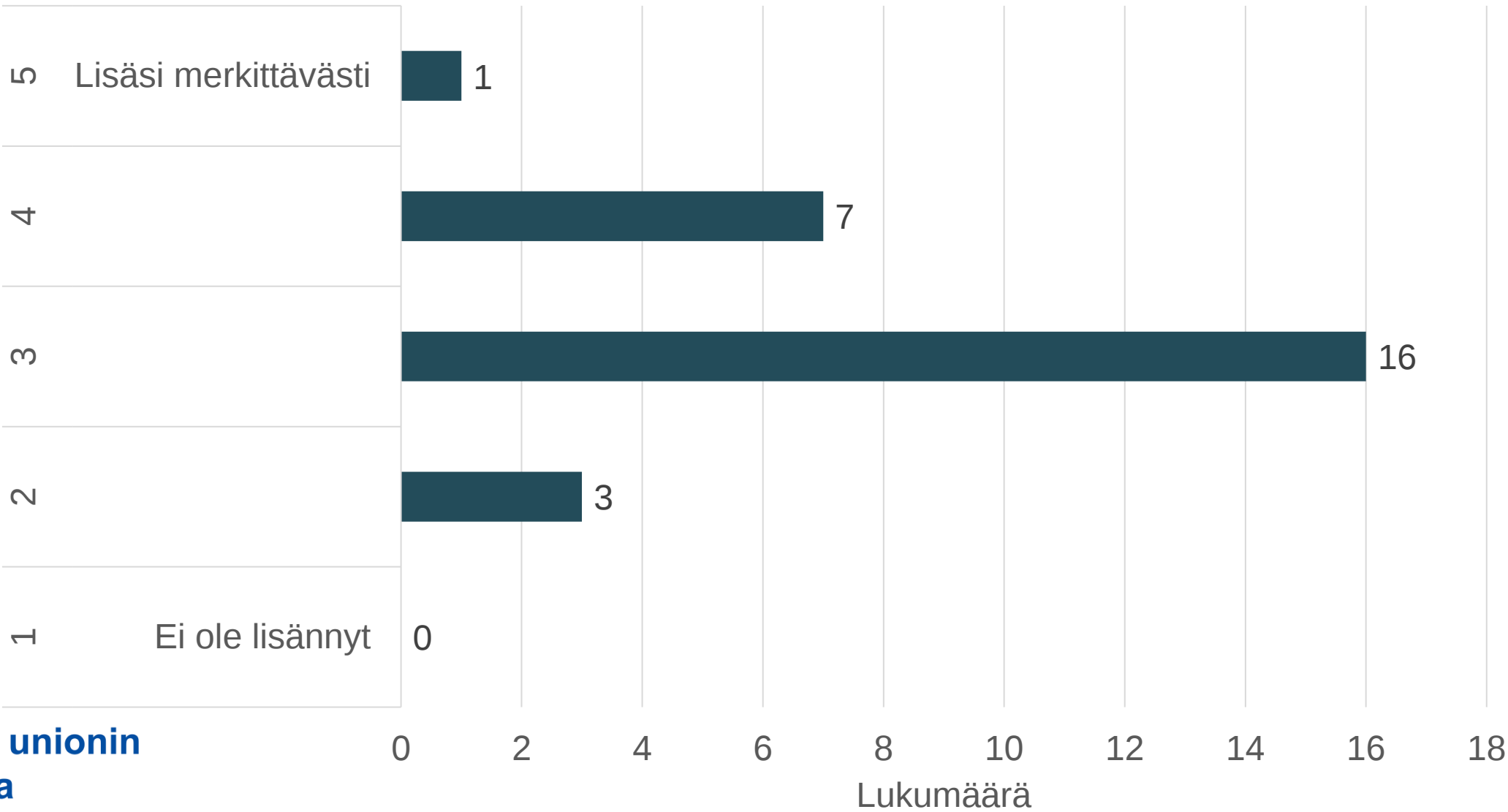
5. Vastaajat kertovat, mikä auttaisi heitä edistämään vaikuttavuutta työssään

1. Kansallinen toimija edistämään vaikuttavuuden koordinoitua.
2. Vaikuttavuuskeskuksen toivoisi jatkossa tuottavan yhtenäistä **ohjaus- ja koulutusmateriaalia** vaikuttavuudesta hyvinvointialueille.
3. Kiinteämpi **yhteistyö**.
4. **Vaikuttavuuden näkökulmat** pitäisi kytkeä vahvasti **kansalliseen kehittämiseen**, jolloin saataisiin vertailukelpoista ja relevanttia tietoa.
5. **Yhteisesti** sovitut vaikuttavuuden **mittarit**, joita seurataan valtakunnallisesti.

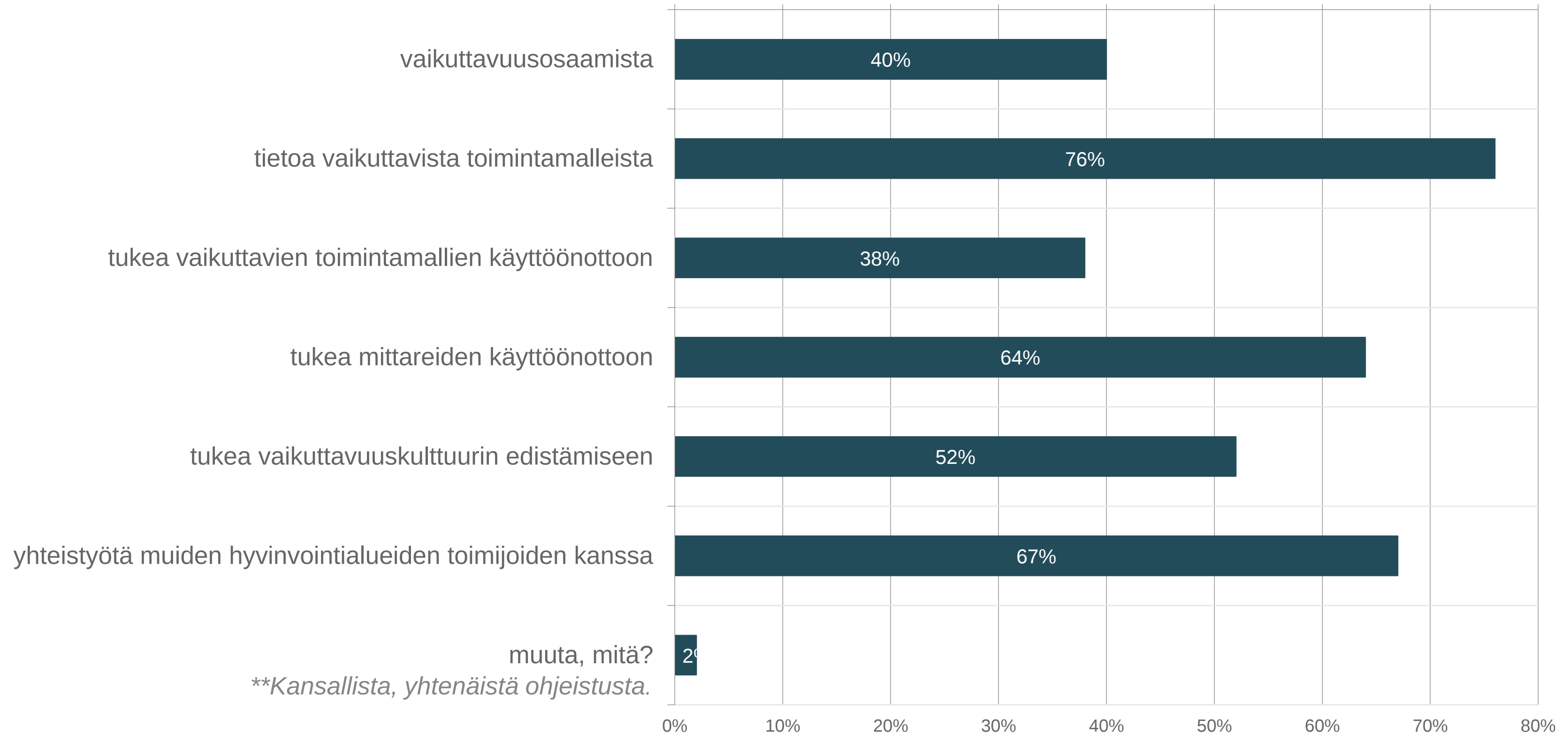
6. Vastaajien arvio Vaikuttavuuskeskuspilotin toiminnan yhteydestä omaan vaikuttavuusosaamiseen

Asteikko: 1 = Ei ole lisännyt – 5 = Lisäsi merkittävästi riittävästi. Vaihtoehto ”En ole osallistunut”

Minimiarvo	Maksimiarvo	Keskiarvo	Mediaani	Summa	Keskihajonta
2,0	5,0	3,2	3,0	87,0	0,7

7. Mitä tarvitset voidaksesi edistää vaikuttavuutta omassa työssäsi?

***Kansallista, yhtenäistä ohjeistusta.*

**Euroopan unionin
rahoittama**
NextGenerationEU

Vaikuttavuuskeskus

Mitä palveluita Vaikuttavuuskeskuksen tulisi jatkossa tarjota hyvinvointialueiden vaikuttavuuden edistämisen tueksi?

KOORDINOINTIA JA TUKEA

- Kansallista tukea ja koordinointia (vaikuttavuuskulttuuri, toimintamallit ja mittarit)
- Yhtenäistämisen tuki (kulttuuri ja toimintatavat)
- Käyttöönoton tuki

YHTEISTYÖTÄ

- Yhteistyöverkon ylläpitäjä

TIETOA

- Kansallisen vaikuttavuustiedon **kokoaja** ja antaja (kansallista tietoa)
- Tietoa tietojohdamisen tueksi (kirjaaminen, tiedon tuottaminen, tiedon analysointi ja hyödyntäminen)
- **Vaikuttavuustietoa hyvinvointialueille** (vaikuttavuustavoitteiden asettaminen)
- **Väestöviestintä**
- **Vaikuttavuustiedon antaja** (perustietoa, konkretiaa ja arkivaikuttavuutta)
- **Tukimateriaalin** tuottaja
- Yhtenäistävää (arvioitua) tietoa **toimintamalleista** (tiedon jalkauttaminen)
- Yhtenäistävää tietoa **mittareista** (käyttöönoton tukeminen)

VERTAISKEHITYSTÄ

- Vertaiskehittämisen tukena

KOULUTUSTA

- Koulutuksen tuottaja

DEIMPLEMENTOINTIA

- Deimplementoinnin tuki

Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

Vaikuttavuuskeskus

9. Mikä palveluiden vaikuttavuutta kuvaava tai työsi kannalta hyödyllinen vaikuttavuustieto vielä mielestäsi puuttuu?

Yleistä

Tietoa ei ole riittävästi johtamiseen ja tieto on yleisellä tasolla. Toisaalta tietoa on liikaa.

Kansallinen vertailukelpoinen tieto

- Tarvitaan kansallinen kattavaa vertailutietoa ja yhteiset kansalliset mittarit, jotka kytkeytyvät rakenteelliseen kirjaamiseen.
- Kansallista laaturekisteritoimintaa tulisi laajentaa ja perustaa esim. hoitotyön laaturekisteri.
- Palveluista tarvitaan PROM ja PREM-tiedot kaikista potilasryhmistä tai suurista asiakasryhmistä kansallisesti.

Tiedon tuotanto

Tarvitaan automatisoitua, rakenteellista ja laadukasta tietotuotantoa nopeammin käyttöön.

Tiedon ymmärtäminen

Tietoa tietorekisterien tulostittareiden taustalla vaikuttavista mekanismeista, jotta voimme päätellä mikä tekeminen ja toiminta tulostittareiden taustalla on ollut vaikuttavaa toimintaa.

Soten tehtäväalueet

- Sosiaalihuolto: tutkimustietoa, kokemustietoa, välineitä ja tiedon jakamista
- Terveystuolto: tiedon kattavuudessa parantamista
- Mitkä tekijät vaikuttavat HYTE-indikaattorien kuvaamiin asioihin.

Palveluiden vaikuttavuus

Tietoa toimintamallien, palveluiden ja palveluvalikoimanpalveluiden vaikuttavuudesta.

Palveluiden kustannusvaikuttavuus

Kustannusvaikuttavuus- ja yksikkökustannustietoa erityisesti perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon puolella sekä palveluintegraation kokonaisvaikuttavuudesta. Tietoa, mistä pitäisi luopua.

Tiedon hyödyntäminen

- Asioiden ja tuloksen välisen yhteyden muodostaminen on haaste. Tietoa kuinka vaikuttavuustietoa hyödynnetään ja yhdistetään. Väestötason vaikuttavuustietoa sellaisessa muodossa, joka on vietävissä eteenpäin poliitikoille.
- Millä tavalla vaikuttavuustietoa pitäisi käyttää toiminnan suunnittelussa.

**Euroopan unionin
rahoittama**
NextGenerationEU

10. Vastaajat kertovat, miten hyödyntäisivät edellä mainittua puuttuvaa tietoa, jos heillä se olisi.

VAIKUTTAVIEN PALVELUIDEN TUOTTAMISESSA

- Asiakkaan näkökulmasta vaikuttavien palveluiden tuottamisessa
- Kustannustehokkaiden ja laadukkaiden palveluiden tuottamisessa
- Vaikuttavien palveluiden suunnittelussa, kehittämisessä ja käyttöönotossa
- EI-vaikuttavien palveluiden deimplementoinnissa tai muuttamisessa

VERTAISKEHITTÄMISESSÄ

TIETOJOHTAMISEN MAHDOLLISTAMISESSA

- Tiedon tuottaminen, jalostaminen ja hyödyntäminen

Vaikuttavuusylilääkäri, työryhmän puheenjohtaja

Suvi Liimatainen

p. 040 058 1871

Suvi.liimatainen@pirha.fi

Projektipäällikkö

Riikka Ovaskainen

p. 044 473 9708

Riikka.ovaskainen@pirha.fi

Asiantuntija (hyte)

Mia Lumio

p. 040 658 6569

mia.lumio@pirha.fi

Suunnittelija (sosiaalihuolto)

Tuula Peltoniemi

p. 044 473 9766

tuula.peltoniemi@pirha.fi

Vaikuttavuuskeskus

**Euroopan unionin
rahoittama**

NextGenerationEU

